

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyně Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobkyně: **T.T.V.**, narozená dne ..., státní příslušnost Vietnamská socialistická republika,
Bytem ...
zastoupená Mgr. Markem Sedlákem, advokátem,
sídlem Příkop 8, 602 00 Brno

proti
žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie,**
sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 8. 2018, č. j. CPR-17729-4/ČJ-2018-930310-V238

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení shora označeného rozhodnutí žalované, kterým bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 24. 5. 2018, č. j. KRPA-188834-35/ČJ-2018-000022. Tímto prvoinstančním rozhodnutím byla žalobkyni uložena povinnost opustit území České republiky (dále jen „ČR“) podle ustanovení § 50a odst. 3 písm. a) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu

cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Lhůta k vycestování byla stanovena do 30 dnů ode dne oznámení rozhodnutí.

2. Žalobkyně především namítala, že předmětné ustanovení lze použít pouze na cizince, kteří po uplynutí lhůty uvedené ve výjezdním příkazu nebo po uplynutí lhůty 30 dnů, nebyl-li výjezdní příkaz udělen, pokračují v pobytu na území České republiky (dále jen „ČR“) neoprávněně. Na cizince, kteří po uplynutí těchto lhůt dále pobývají na území ČR oprávněně (ze zákona, na základě udělení víza, fikce pobytu atd.) toto ustanovení použít nelze. Mezi cizince, na které toto ustanovení nelze použít, patří i žalobkyně, protože dne 9. 5. 2018, tedy v poslední den platnosti výjezdního příkazu, podala žádost o přechodný pobyt jako rodinný příslušník občana EU, a to svého druha (nyní již manžela) pana R.G.T., nar. ..., občana DEU. Ode dne podání žádosti o povolení k přechodnému pobytu dne 9. 5. 2018 až do současnosti tedy pobývá na území ČR oprávněně v režimu § 87y zákona o pobytu cizinců a § 50a/3 písm. a) bod 2 téhož zákona tedy v jejím případě nelze použít. V daném ustanovení není žádná zmínka o tom, že by se fikce pobytu nevztahovala na cizince, kteří jsou zařazeni v evidenci nežádoucích osob. Úvahy správního orgánu I. stupně jsou v rozporu se zákonem. I kdyby žalobkyně skutečně byla zařazena do evidence nežádoucích osob, a tedy do informačního systému smluvních států, pak upozorňuje, že i přesto by byla na území oprávněna pobývat, pouze by jí nemohlo být vydáno osvědčení ve formě víza, ale pouze potvrzení o oprávnění k pobytu podle § 87y zákona o pobytu cizinců. S oprávněností pobytu cizince zařazeného do informačních systémů smluvních států totiž ustanovení § 87y zákona o pobytu cizinců výslovně počítá. Takovému cizinci se však nevydává vízum, ale pouze potvrzení o oprávněnosti k pobytu. Žalobkyně doplnila, že jí bylo v ČR skutečně v roce 2010 uloženo správní vyhoštění, které je však buď nicotné, a nebo doba zákazu vstupu uplynula již v roce 2013. Žalobkyně dále uvedla, že žalovaná je povinna rozhodovat na základě vlastních zjištění a úvah, které je povinna v odůvodnění rozhodnutí popsat a ne pouze odkázat na jakési „sdělení“ jiného správního orgánu. Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky nemá kompetenci přiznat či nepřiznat žalobkyni fikci pobytu dle § 87y zákona o pobytu cizinců. Tato fikce totiž nastává přímo ze zákona při splnění stanovených podmínek.
3. Následně žalobkyně namítala, že správní orgán I. stupně nesprávně zpochybňoval její postavení, jakožto rodinného příslušníka občana EU – jejího druha (nyní manžela), občana DEU. K tomu také uvedla, že se svým manželem žili a žijí v Karlovarském kraji, v obou případech pobytu v hotelech v Praze, které zmiňuje správní orgán, se jednalo o jejich společný výlet do Prahy se společným ubytováním, což v odvolacím řízení doložila. Hotel Lifestyle se nachází vedle vietnamské tržnice Sapa na Praze 4, je provozovaný Vietnamci a již z toho by mělo být zřejmé, že se jednalo o jejich společnou cestu. Praha je od jejich bydliště vzdálená 2,5 hodiny autem a ubytování v hotelu v Praze proto nemůže sloužit jako předpoklad pro závěr, že druh (nyní manžel) žalobkyně je v ČR pouhým turistou. Žalobkyně připomněla, že se jedná o řízení z moci úřední a pokud měl správní orgán I. stupně pochybnosti o tom, zda je či není rodinným příslušníkem občana EU - svého druha (nyní manžela), bylo jeho povinností podle § 3 správního řádu provést další dokazování, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Například měl provést výslech manžela žalobkyně nebo provést místní šetření na adrese společné domácnosti.
4. Žalobkyně také odkázala na Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. 4. 2004 (dále jen „Směrnice“). Směrnice neobsahuje žádné ustanovení, které by opravňovalo členské státy zasáhnout do práva pobytu a pohybu občanů EU a jejich rodinných příslušníků „rozhodnutím o povinnosti opustit území“, které je upraveno v § 50a zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně upozornila na fakt, že „rozhodnutí o povinnosti opustit území“ je čistě vnitrostátní pojem českého cizineckého práva, s jehož existencí a uplatněním při výkonu práva pohybu a pobytu občanů EU a jejich rodinných příslušníků Směrnice vůbec nepočítá. Je v rozporu se Směrnicí, aby ČR institut „rozhodnutí o povinnosti opustit území“, který je čistě vnitrostátní,

využívala k omezení práva zaručeného Směrnicí. Žalobkyně také poukázala na čl. 7 odst. 2 Směrnice, podle kterého mají právo pobytu na území členského státu i rodinní příslušníci - státní příslušníci třetích zemí, kteří doprovázejí či následují občana EU. Následně upozornila na čl. 9 odst. 3. Směrnice, podle které neoprávněný pobyt rodinného příslušníka občana EU může vést pouze k přiměřeným a nediskriminačním sankcím.

5. Závěrem žalobkyně navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
6. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě konstatovala, že trvá na závěrech uvedených v napadeném rozhodnutí. K žalobním námitkám se vyjádřila následovně. Jak je uvedeno v odůvodnění napadeného rozhodnutí, žalobkyně podala žádost o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU v době vydaného výjezdního příkazu, který ji však neoprávňoval k podání žádosti o povolení k přechodnému pobytu. Z toho důvodu se na žalobkyni nevztahovala tzv. fikce pobytu ve smyslu ustanovení § 87y zákona o pobytu cizinců. Žalovaná dále odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kdy se ztotožnila s názorem Městského soudu v Praze, který má za to, že zatímco v případě správního vyhoštění mají občané Evropské unie a jejich rodinní příslušníci privilegované postavení, v řízení o povinnosti opustit území ČR, tomu tak není. Z hlediska nyní projednávané věci je zcela irelevantní, zda je žalobkyně rodinným příslušníkem občana EU. Na závěr žalovaná navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
7. Soud ve věci rozhodoval bez jednání, neboť žalovaná i žalobce s takovým způsobem projednání věci souhlasili – srov. § 51 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).
8. **Soud neshledal žalobu důvodnou.**
9. Ze správního spisu vyplývá, že dne 21. 5. 2018 byla hlídka Policie ČR vyslána do ulice Cigánkova 2, Praha 4, na OAMP, na přepážku č. 12 do přízemí, kde se nacházela žalobkyně, která pobývala na území ČR nelegálně, což bylo prokázáno jak lustrací v evidenci nežádoucích osob, tak cestovním pasem žalobkyně, ve kterém měla vyznačený výjezdní příkaz č. x, kdy měla z území ČR odcestovat v období od 4. 5. 2018 do 9. 5. 2018.
10. Do protokolu o podání vysvětlení dne 22. 5. 2018 se žalobkyně odmítla vyjádřit. Zmocněný zástupce žalobkyně se mj. vyjádřil k tomu, že rozhodnutím PČR ze dne 4. 5. 2010 bylo rozhodnuto, tak, že žalobkyni se ukládá správní vyhoštění a doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území, se stanoví na 3 roky a je shodná s dobou vykonatelnosti. Takto formulovaný výrok rozhodnutí je nesrozumitelný a z tohoto důvodu je rozhodnutí nicotné. Dále uvedl, že nesrozumitelná je i část týkající se stanovení doby, pro kterou nelze umožnit vstup na území, která má být shodná s dobou vykonatelnosti. Žalobkyně tedy měla za to, že rozhodnutí je nicotné a nemůže mít žádné právní důsledky. V případě nepřisvědčení názoru žalobkyně o nicotnosti rozhodnutí, namítal zástupce žalobkyně, že 3 letá doba, po kterou nelze umožnit vstup na území musela nutně s ohledem na vydání rozhodnutí v roce 2010 uplynout a žádal o přesné zdokladování skutečnosti, že tato doba doposud neuplynula. Následně žalobkyně poukázala na to, že je rodinným příslušníkem občana EU, pana R.G.T., nar. ..., st. přísl. Spolková republika Německo. Jmenovaný je druh žalobkyně a sdílí s žalobkyní společnou domácnost.
11. Dne 24. 5. 2018 rozhodl správní orgán I. stupně o uložení povinnosti opustit území ČR. Rozhodnutí bylo odůvodněno tím, že žalobkyně pobývala na území ČR od 10. 5. 2018 do 21. 5. 2018 neoprávněně, když v době platnosti výjezdního příkazu nevycestovala. Proti prvoinstančnímu rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, kdy zejména poukázala na to, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie a současně podala dne 9. 5. 2018 žádost o přechodný pobyt jako rodinný příslušník občana EU, kdy toto řízení doposud nebylo ukončeno a tedy měla by se na ni vztahovat tzv. fikce pobytu ve smyslu § 87y zákona o pobytu cizinců. Napadeným rozhodnutím ze dne 14. 8. 2018 bylo podané odvolání zamítnuto a žalovaná

potvrdila argumentaci správního orgánu I. stupně. Současně žalovaná mimo jiné poukázala na to, že je zcela irelevantní, zda je žalobkyně rodinným příslušníkem občana EU, uvedla, že povinnost vycestovat z území ve smyslu § 50a zákona o pobytu cizinců je tím nejmírnějším opatřením, ke kterému lze v případě neoprávněně pobývajících cizinců dospět.

12. Podle § 50a odst. 3 písm. a) bod 2) zákona o pobytu cizinců „Rozhodnutí o povinnosti opustit území policie vydá dále cizinci staršímu 15 let, který nevyužil možnosti dobrovolného návratu podle zvláštního právního předpisu), za účelem opuštění území, jestliže nerycestoval po pravomocném ukončení řízení ve věci mezinárodní ochrany z území ve lhůtě uvedené ve výjezdním příkazu nebo ve lhůtě do 30 dnů, nebyl-li cizinci výjezdní příkaz udělen.“
13. Dle § 50 odst. 3 zákona o pobytu cizinců „Výjezdní příkaz opravňuje cizince k přechodnému pobytu na území po dobu, která je nezbytná k provedení neodkladných úkonů, a k vycestování z území; v době jeho platnosti není cizinec za pobytu na území oprávněn podat žádost o udělení dlouhodobého víza nebo povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu, s výjimkou žádosti podané podle § 33 odst. 1 a § 42e. Platnost výjezdního příkazu zaniká vycestováním cizince z území.“
14. Podle § 87y zákona o pobytu cizinců „Rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a na území pobývá společně s občanem Evropské unie, je oprávněn pobývat na území do nabytí právní moci rozhodnutí o jeho žádosti; po tuto dobu se jeho pobyt na území považuje za pobyt přechodný. Oprávnění pobývat na území do nabytí právní moci rozhodnutí o žádosti neplatí, pokud nabylo právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění, o trestu vyhoštění, o ukončení přechodného pobytu nebo o zrušení trvalého pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie, nebo se jedná o opakovaně podanou žádost, v níž nejsou uvedeny nové skutečnosti, které rodinný příslušník občana Evropské unie nemohl uplatnit v řízení o předchozí žádosti. Oprávnění pobývat na území do nabytí právní moci rozhodnutí o žádosti ministerstvo osvědčí vízovým štítkem vyznačovaným do cestovního dokladu podle jednotného formátu stanoveného přímo použitelným předpisem Evropské unie, a to ve formě víza k pobytu nad 90 dnů s dobou platnosti odpovídající předpokládané délce řízení o žádosti; to neplatí, jde-li o cizince zařazeného do informačního systému smluvních států, kterému se vydá pouze potvrzení o oprávnění k pobytu. Platnost dokladu nebo potvrzení osvědčujícího oprávnění pobývat na území zaniká nabytím právní moci rozhodnutí o žádosti.“
15. Žalobkyně v první řadě v žalobě kladla důraz na to, že jí měl být vystaven dle § 87y zákona o pobytu cizinců tzv. překlenovací štítek.
16. V daném případě není pochyb o tom, že žalobkyni byl vydán výjezdní příkaz s platností od 4. 5. 2018 do 9. 5. 2018, a žalobkyně tedy byla povinna k poslednímu dni platnosti tohoto výjezdního příkazu vycestovat z území ČR. Jelikož si dne 9. 5. 2018 podala žádost o povolení k přechodnému pobytu jako rodinný příslušník občana EU bylo v daném případě žádoucí posoudit, zda byla žalobkyně oprávněna v době vydaného výjezdního příkazu k podání takové žádosti a tedy následně k obdržení překlenovacího štítku.
17. Zdejší soud v první řadě poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2013, č. j. 8 As 119/2012-39, který se vyjádřil k povaze výjezdního příkazu a mimo jiné uvedl, že „ačkoliv výjezdní příkaz umožňuje cizinci s ohledem na § 17 zákona o pobytu cizinců legálně pobývat přechodně na území republiky, výjezdní příkaz není ani vízem, ani pobytovým oprávněním. Jedná se o doklad, který opravňuje cizince k pobytu na území poté, co mu zaniklo právo na setrvání na území České republiky. Cizinec je na jeho základě oprávněn pobývat po dobu, která je nezbytná k provedení neodkladných úkonů a k vycestování z tohoto území; zákon nepředpokládá jeho obnovení (srov. § 50 odst. 4 zákona o pobytu cizinců).“
18. Na to soud navazuje rozsudkem zdejšího soudu ze dne 16. 5. 2014 č. j. 57A 40/2013-48, ve kterém se uvádí následující „výjezdní příkaz opravňuje cizince k přechodnému pobytu na území po dobu, která je nezbytná k provedení neodkladných úkonů, a k vycestování z území. Zákonodárce tak jasně vymezil prostor, v němž se cizinec po udělení výjezdního příkazu nachází, a tím je pouze provedení neodkladných úkonů a následně samotné vycestování. Vzhledem k povaze výjezdního příkazu je zřejmé, že oněmi „neodkladnými úkony“ jsou úkony směřující k naplnění cíle výjezdního příkazu, kterým je vycestování z území ČR. Lze si představit, že

zákonodárce takto formulovaným zněním ustanovení § 50 odst. 3 zamýšlel např. obstarání jízdních dokladů, vyřízení nezbytných formalit k opuštění ČR atp. Za úkon směřující k vycestování z ČR však nelze považovat podávání žádostí za účelem prodloužit si pobyt v ČR, jak se tomu stalo v případě žalobkyně.“

19. Dle uvedeného tedy byla žalobkyně oprávněna si v době vydaného výjezdního příkazu obstarat nezbytné neodkladné úkony a následně byla povinna vycestovat z území ČR. Dle § 50 zákona o pobytu cizinců je výslovně stanoveno, že v době platnosti výjezdního příkazu není cizinec po dobu pobytu na území oprávněn podat žádost o udělení dlouhodobého víza nebo povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu, s výjimkou žádosti podané podle § 33 odst. 1 a § 42e. Tyto výjimky na žalobkyni aplikovat nelze.
20. Soud dále uvádí, že posouzení pobytového statusu žalobkyně je primárně v kompetenci příslušného odboru Ministerstva vnitra ČR, jakožto orgánu rozhodujícího o žádostech ohledně vydání některé formy povolení k pobytu podle zákona o pobytu cizinců. Pokud tedy bylo správním orgánem zjištěno, že žalobkyni byl vydán výjezdní příkaz a tedy že nedisponuje žádným pobytovým oprávněním, nezbylo prvostupňovému správnímu orgánu, než na základě lustrace a součinnosti s příslušnými orgány zjišťovat, zda na českém území pobývá oprávněně či nikoliv. Lze mít za to, že aplikace § 87y zákona o pobytu cizinců tak byla pro správní orgány ve své podstatě předběžnou otázkou, zda jsou splněny zákonné podmínky pro zahájení řízení o vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území. Nelze po správních orgánech požadovat, aby v daném případě vyčkávaly až do okamžiku nabytí právní moci rozhodnutí o podané žádosti o přechodný pobyt, a to nejen s ohledem na samotný účel rozhodnutí o povinnosti opustit území a také na poměrně krátké lhůty, které jsou v rámci zákona o pobytu cizinců stanoveny. Dle § 50a odst. 7 zákona o pobytu cizinců je samotné rozhodnutí o uložení povinnosti k opuštění území prvním úkonem v řízení, tudíž se předpokládá bezprostřední a bezodkladné vydání takového rozhodnutí po zjištění rozhodných skutečností.
21. K námitce, že na žalobkyni se mělo hledět jako na rodinného příslušníka občana EU, soud konstatuje následující. Dle ustanovení § 50a odst. 3 zákona o pobytu cizinců se stanoví, že „Rozhodnutí o povinnosti opustit území policie vydá dále cizinci staršímu 15 let (...)“; a současně za dalších stanovených podmínek. Jedná se tedy o osobu, která není státním občanem ČR, včetně Evropské unie. V daném případě tedy cizinci a jejich rodinní příslušníci nemají privilegované postavení, jako tomu bývá v případě správního vyhoštění. Lze konstatovat, že skutečnost, že žalobkyně se mohla nacházet v postavení rodinného příslušníka občana EU, nemá v daném případě zásadní význam a je z hlediska projednávané věci zcela irelevantní.
22. K jednotlivým namítaným ustanovením směrnice o volném pohybu soud uvádí, že se aplikují zejména ve vztahu k osobám, které mají status rodinného příslušníka občana EU. V daném případě však nelze mít za to, že žalobkyni lze považovat za rodinného příslušníka občana EU, neboť ji tento status oficiálně dosud přiznán nebyl.
23. K uvedenému lze konstatovat, že samotný institut rozhodnutí o povinnosti opustit území zdejší soud uvádí, že ho nelze považovat za zcela obdobný právní institut jako je správní vyhoštění, neboť není jeho následkem žádné další omezení vstupu cizince na území, tedy zejména stanovení doby, po kterou nemůže osoba vstoupit na území členských států Evropské unie či záznam do evidence tzv. nežádoucích osob. Jeho účelem je ochrana veřejného pořádku a snaha zajistit, aby se na území ČR zdržovaly pouze osoby, které jsou k tomu oprávněny. Tento postup směrnice o volném pohybu výslovně připouští také ve vztahu k přísnějšímu opatření v podobě správního vyhoštění, pakliže je splněna podmínka přiměřenosti. V daném případě správní orgány přistoupily k vydání rozhodnutí o uložení mírnějšího a z hlediska přiměřenosti logicky příznivějšího pobytového opatření.
24. Z obsahu správního spisu má tedy soud bez jakýchkoli pochybností za prokázané, že žalobkyni byl vystaven výjezdní příkaz s platností od 4. 5. 2018 do 9. 5. 2018. Poslední den lhůty k vycestování tj. 9. 5. 2018 byl i posledním dnem oprávněného pobytu žalobkyně na území ČR.

Od té doby žalobkyně nebyla na území ČR oprávněna pobývat. Rozhodnutí správní orgánů v obou stupních měla oporu ve spisovém materiálu, z něhož bylo možné spolehlivě zjistit skutkový stav věci. Rozhodnutí taktéž netrpěla vadou nepřezkoumatelnosti. Z odůvodnění rozhodnutí byla jasně patrná východiska správních orgánů, jejich úvahy i logické závěry. Žalovaná řádně vypořádala uplatněné odvolací námitky. Přestože v nyní projednávané věci nebyly správní orgány s ohledem na znění zákona povinny zabývat se otázkou dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, přesto tak nad rámec svých povinností učinily a i tato jejich úvaha měla oporu ve spise a v dostatečně rozvitém právním hodnocení předmětných otázek. Do ústavně zaručeného práva žalobkyně na ochranu soukromého a rodinného života nebylo neúměrně zasazeno. V případě tohoto zaručeného práva se nejedná o právo absolutní. Předně je třeba vycházet z toho, že přiměřenost přijímaného opatření předběžně posoudil již zákonodárce, když správní orgány ani nezavázal, aby se jeho proporcionalitou v individuálních případech vůbec zabývaly. Zadruhé soud shledal, že ač se o určitý zásah do života žalobkyně jistě jednat bude, okolnosti jejího případu, ze kterých správní orgány vycházely, nebyly natolik závažné, aby převážily právní úvahu ve prospěch jejího dalšího setrvání na území ČR.

25. S ohledem na veškeré výše uvedené skutečnosti soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
26. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měla právo žalovaná, jež měla ve věci plný úspěch. Žalované však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadovala jakoukoli jejich náhradu, proto náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení nenáleží.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 16. října 2018

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně